

Uit: Groepsdynamica van Jan van Remmerswaal

3.1 De kracht van groepen

Reflectie op de kracht van groepen

Neem enkele minuten de tijd om stil te staan bij de volgende vragen en noteer je antwoorden:

- Van welke groepen maak ik op dit moment deel uit?
- Wat betekenen deze groepen voor mij?
- Wat zou er mij gebeuren als ik plotseling geen lid meer zou kunnen zijn van deze groepen, bijvoorbeeld omdat ik volgende week moet verhuizen naar een andere deel van het land? Wat zou ik het meest gaan missen?
- Wat kan ik uit mijn antwoorden leren over de kracht van groepen?

Op vragen naar de kracht van groepen geven mensen zeer uiteenlopende antwoorden. Enkele voorbeelden van wat groepen kunnen bieden: steun aan elkaar, binding, een gezamenlijk doel gedeelde verantwoordelijkheid, kans om van elkaar te leren, veiligheid, vertrouwen, lotgenoot zijn van elkaar, mezelf beter leren kennen, bewust worden van mijn eigen identiteit, erkenning, waardering, prikkeling en stimulans, gezelligheid, humor, enthousiasme, inspiratie, diepgang, vriendschap, werkplezier. Deze lijst kan met gemak uitgebreid worden. Maar groepen kunnen ook destructief zijn. Dat is hun negatieve kracht. Denk maar aan zondebokvorming, pestgedrag, machtsmisbruik, emotionele chantage, voortslepende conflicten, besluiteloosheid, apathie, enzovoort. Ook deze lijst kan met gemak uitgebreid worden. Wanneer je dit boek leest omdat je groepen begeleidt of daarvoor in opleiding bent, zou je je taak kunnen samenvatten als: ertoe bijdragen dat de groep in haar kracht komt. En daar bedoel ik natuurlijk de positieve kracht mee. Begeleiden van groepen betekent niet zozeer ervoor zorgen dat ieder afzonderlijk groepslid aan zijn trekken komt, maar vooral ervoor zorgen dat de groepsleden verbinding met elkaar aangaan en voor elkaar van betekenis worden. De aandacht ligt daarbij vooral op de groep en het groepsklimaat en niet op de individuen. Vruuchtbare vragen daarbij zijn bijvoorbeeld: Hoe draag ik erbij toe dat de groepsleden binding met elkaar aangaan? Beter met elkaar gaan communiceren? Zich verder ontwikkelen? Leren van hun interactie en hun conflicten? Steun bieden aan elkaar? Kortom, hoe bevorder ik dat de groep optimaal in haar kracht komt? Met dit boek wil ik daarvoor bagage meegeven. Ik sta eerst stil bij wat een groep kenmerkt, oftewel wat een groep een groep maakt.